

คำอธิบายการใช้งาน

1. เอกสารฉบับนี้ผ่านกระบวนการแปลงภาพเป็นอักษรด้วยเทคนิคการรู้จำอักขระด้วยแสง (OCR หรือ Optical Character Recognition)
2. จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการอ่านและการสืบค้น
3. การคัดลอกข้อความเพื่ออ้างอิง (Quotation) ควรตรวจสอบความถูกต้องจากไฟล์ต้นฉบับอีกครั้ง
4. การสะกดคำอาจมีความแตกต่างในแต่ละยุคสมัย
5. การแปลงภาพเป็นอักษรยึดต้นฉบับเป็นหลักไม่มีการแก้ไข

จัดทำโดย

กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุม

สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๑

(สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕๙ (สมัยสามัญ) พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

ครั้งที่ ๕๑/๒๔๗๕

ญัตติของคณะกรรมการว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติ
อากรแสตมป์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ (เลื่อนมาแต่
ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๘/๒๔๗๕)

๗๔๒-๗๕๗

กระทู้ถามของพระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เรื่อง
เจ้าพนักงานนคราทรถูกฟ้อง

๗๕๘

กระทู้ถามของนายเนตร พูนวิวัฒน์ เรื่องชุดสันดอน
ปากน้ำเจ้าพระยา

๗๕๘

กระทู้ถามของหลวงอรธสารประสิทธิ์ เรื่องร่าง
พระราชบัญญัติอากรมฤตก

๗๕๘-๗๖๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๕๑/๒๕๗๕
วันศุกร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๗๕
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เปิดประชุมเวลา ๑๕.๒๐ นาฬิกา
สมาชิกมาประชุม ๕๐ นาย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า วันนี้จะได้ประชุมพิจารณาตรวจ
ร่างพระบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช ๒๕๗๕ ซึ่งคณะกรรมการ
ธิการได้ตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว

นายกรัฐมนตรี แถลงว่า ร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์
ซึ่งสภานี้ได้ตั้งคณะกรรมการธิการไปตรวจ และบัดนี้ได้ ตรวจแก้ไข
แล้ว แต่คณะรัฐมนตรีได้คิดเพิ่มเติมขึ้นอีกข้อหนึ่ง คือตามร่าง
เดิมนั้นไม่มีเก็บอากร ใบรับ การเก็บนี้มีปัญหาที่ต้องพิจารณาอยู่
๒ ข้อคือ

๑. ควรจะเก็บจากใบรับเงินมีจำนวนเพียงเท่าใด ข้อนี้เราคิดว่า
กำหนดไว้ ๒๐ บาท เช่นกำหนดตามอัตราบ้านใกล้เรือนเคียงที่เขา
ทำกัน คือที่อินโดจีนและสิงคโปร์ ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นจำนวนไร่เดียวกัน

๒. เราจะเก็บจากใบรับทุกชนิดหรือไม่ ข้อนี้คณะรัฐมนตรีเห็นว่า
มีใบรับบางจำพวกควรยกเว้น ประการหนึ่งผู้ที่จะต้องออกใบรับนั้น

ต้องออกค่าแถมปี และเป็นคนอยู่ในฐานะซึ่งบางประเทศ บางจำพวก
เป็นคนไม่รู้จักทางการ และยากที่จะสั่งเสียกัน

อีกประเภทหนึ่ง คือ โพรติวเซอร์ คนเหล่านี้ ควรได้รับความ
อุดหนุน เพราะฉะนั้นขอพิจารณาในข้อ ๒๗ ว่า

“๒๒. ไบรรับที่ออกให้สำหรับเงินเกินกว่า ยี่สิบบาท หรือเมื่อ
ได้รับชำระเงินเกินกว่ายี่สิบบาท ๕ สตางค์ บุคคลผู้ออกไบรรับ
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร

(ก) การรับเงินที่เขียนหรือมีอยู่ในตราสาร ซึ่งปิดแถมปี
บริบูรณ์

(ข) ไบรรับเงินบำนาญบำเหน็จสินจ้าง และเบี้ยทดแทนรายจ่าย
ซึ่งรัฐบาลหรือผู้จ่ายให้

(ค) ไบรรับที่ออกให้สำหรับเงินฝากธนาคาร หรือฝากนาย
ธนาคาร ซึ่งผู้รับฝากมีความรับผิดชอบต่อบุคคลที่เป็นผู้ฝาก และแสดง
ว่าได้รับจากผู้นั้น

(ง) ไบรรับเงินที่รัฐบาลจ่ายคืน

(จ) ไบรรับเงิน ซึ่งผู้ประกอบการ เกษตรเป็นผู้ออกให้ในการ
จำหน่ายพืชผลดิบอันเกิดจากเกษตรกรรมของคน เช่น ข้าวเปลือก ผัก ปลา สัตว์ ของป่า ฯลฯ

(ฉ) ไบรรับเงินที่ชำระเป็นค่าเช่าที่ดินทำการเกษตรกรรม”

ข้อยกเว้น ซึ่งกำหนดไว้นี้ จะเห็นสมควรหรือไม่ คือยกเว้น
ไม่ต้องเสียค่าอากร ในบัญชี ก. เราพิจารณาเห็นว่าใบรับ ๖ จำพวก
นี้ควรได้รับการยกเว้น

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ผู้ใดมีความเห็นอย่างไรบ้าง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ถามว่า ไม่ทราบว่าการ
พิจารณาจะพิจารณาเป็นมาตรา ๆ ไปหรือไม่ ถ้าจะพิจารณาคั้ง
เดียวทั้งหมดแล้ว ขอเพิ่มคำ ๒-๓ คำคือ ในมาตรา ๒๒ เดิมนี้
เข้าใจว่าเป็นบททั่วไป ในมาตรา ๒๑ เดิมเข้าใจว่าเป็นบทยกเว้น
แต่ในมาตรา ๒๒ เป็นบททั่วไป ไม่มีบทยกเว้นเลย เมื่ออ่านดูรู้สึกว้าขาด
กัน แต่ในมาตรา ๒๑ ถ้าเป็นคดีอาชญาให้รับไว้ได้ เพราะฉะนั้น
ขอเติมในมาตรา ๒๒ ว่าภายใน

หลวงประดิษฐมนูธรรม แกลงว่า ในมาตรานี้ได้เคยพิจารณา
กันไปแล้ว เห็นว่าควรจะเติมเรื่องใบรับ กรรมการได้พิจารณา
และเคยชี้แจงพิจารณากันมาแล้ว มีปัญหาเกี่ยวกับใบรับ

พระยานิติศาสตร์ ไพศาลย์ กล่าวว่า เรื่องนี้จะย้อนปรึกษา
ถึงเรื่องอื่นหรือไม่ ถ้าจะย้อน ปรึกษาเรื่องนี้อีก ขอชี้แจงว่าในฐานะ
ที่เคยเป็นกรรมการร่างกฎหมายในรัฐบาลสมัยก่อน จึงทราบ
ว่าร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ นี้ได้ร่างไว้ก่อนเปลี่ยนแปลงการ
ปกครองซึ่งนายกีयोग ขอให้เปลี่ยนมาตรา ๒๑ นี้เป็น ๒๒ ซึ่งเดิมอยู่

ข้างหลัง ที่ประชุมปรึกษากันในที่สุดเห็นว่าเอาไว้ ข้างหน้าดีกว่า
จึงเอาไว้ในวรรคที่ ๒ และ ๓ อนุกรรมการก็ได้ปรึกษาในข้อนี้
แล้วเหมือนกัน

หลวงเสนินิติศาสตร์ กล่าวว่า ถ้าจะแก้อย่างเจ้าคุณนิติศาสตร์
ว่า ภายในมาตรา นั้นมาตรานี้ก็เป็นภาษาฝรั่ง และอ่านไม่เข้าใจ
เพื่อจะดำเนินการให้สะดวก ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าจะแก้ตามที่เจ้าคุณเทพวิฑูรฯ
กล่าวแล้ว ก็ไม่ต้องแก้อย่างเจ้าคุณนิติศาสตร์ว่า ใช้คำว่า “นอก
จากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑”

นายกรัฐมนตรี แกลงว่า คิดว่าได้ความทั้งนั้น เราใช้ใน
ประมวลกฎหมายมากมายแล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่รังเกียจคำว่า
“ภายในบังคับ” แต่ที่ประชุมจะเอาอย่างไรใน ๒ อย่างมันได้ใจ
ความเหมือนกัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า จะเอาอย่าง
ไหนเห็นจะต้องอยู่ข้างหน้า จะไปใช้กลาง ๆ ดูไม่เหมาะ แปลว่า
ใช้ภาษาของเราใหม่

นายกรัฐมนตรี แกลงว่า คำว่า “นอกจาก” หรือ
“ภายในบังคับ” มาจากคำว่า สับเจ็กทู (Subjeck to) แต่
เดี๋ยวนี้เข้ามาในประมวลกฎหมายแล้ว จะเถียงว่าประมวลกฎหมาย
ไม่ใช่ของเรา และกฎหมายที่เป็นประมวลกฎหมายใช้อย่างหนึ่ง ถ้า
เป็นธรรมดาแล้วใช้ อีกอย่างหนึ่ง จะทำให้ภาษาฟั่นเฟือน ถ้าจะใช้

คำว่าภายในบังคับก็ได้ไม่ใช่หรือ กฎหมายบทนี้มีความประสงค์ว่า
เก็บค่าแสตมป์ได้ก็แล้วกันจะเอาอย่างไรก็ได้

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ แกลงว่าตามเรื่องนี้เจ้าหน้าที่จะต้อง
พิจารณาว่า หนังสือนี้จะให้ไปถึงศาลพระราชอาชญาหรือไม่ เพราะ
ฉะนั้นเราจะเปลี่ยนมาตรา ๒๒ มาตรานี้เป็น ๒๑ และในมาตรา ๒๑
เป็นมาตรา ๒๒ ก็จะใช้ได้ดีเหมือนกัน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่าเราจะเอาอย่างไรก็ได้ ปัญหา
มีว่าได้เงินค่าแสตมป์แล้วเป็นเสร็จเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า จะใช้คำว่า
“ส่วน” ไว้ที่หลังก็ไม่ขัดข้อง เอ็กเซ็ปชัน มาที่หลังก็ใช้ได้

หลวงเสนินิติศาสตร์ กล่าวว่า เพื่อจะให้เข้าใจความหมาย
ทำไมในมาตรา ๑๓ จึงตัดคำว่า “ภายในบังคับ” ออกเสีย แล้ว
ใช้คำว่า “บทบัญญัติลงไป”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แกลงว่ากรรมาธิการ
ได้แก้แล้ว เราก็ไม่ขัดข้อง และแก้ตามเจ้าคุณนิติศาสตร์ ก็เป็น
ที่พอใจแล้ว

นายบรรจง ศรีจรูญ กล่าวว่า ขอให้เปลี่ยนภาวะเป็นอนุ
กรรมการเต็มสภา

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ปัญหาที่ว่า ถ้าถอนคำ “บังคับ”
ออกแล้ว และตามที่เจ้าคุณเทพวิฑูร ฯ เห็นด้วยกับเจ้าคุณนิติศาสตร์

ไม่ต้องใช้คำว่า “บังคับ” หรือนอกจากเอามาตรา ๒๑ มาเป็น
มาตรา ๒๒ แล้วเติมคำว่า “ส่วน”

ที่ประชุมเห็นด้วยกับการเอามาตรา ๒๑ เป็นมาตรา ๒๒ และ
เติมคำว่า “ส่วน” ในมาตรา ๒๒ ลงไว้ข้างหน้า

นายเนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า มาตรา ๑๓ ข้อ ๒ คำว่า
ผู้ทำ หรือผู้กระทำนั้นต่างกันอย่างไร

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ให้ตรวจดูคำใช้ในมาตรา ๓ เป็น
ภาษาที่ใช้มาแล้ว

นายเนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า เราจะแก้เอาคำอื่นมาใช้
ไม่ได้หรือ

พระยานิติศาสตร์ ไพศาลย์ กล่าวว่าไม่น่าจะมีปัญหา เพราะใน
พระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติคำไว้แล้ว ให้ไปดูบทวิเคราะห์ศัพท์ ใน
มาตรา ๑๓ ข้อ ๒ ว่า “(๒) ถ้าเป็นตราสารอย่างอื่น ๆ บุคคล
ผู้ส่งจ่ายผู้ทำหรือผู้กระทำตราสารนั้นเป็นผู้เสีย” ผู้ทำจะต้องเป็นผู้
เสียเงิน หรือผู้ออกใบรับจะต้องเป็นผู้เสียเงิน ผู้ออกใบรับเป็นผู้
ชิตฆ่า อาจกำหนดไว้เท่านั้นเท่านี้

ในบัญชี (๗) ไม่มีใครเป็นผู้เสีย เพราะฉะนั้นในมาตรา ๑๓
ให้ผู้ทำใบรับเป็นผู้ชิตฆ่า คราวนี้อาจกำหนดได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า ที่ตั้งบทบัญญัติ
กำหนดโทษมาตรา ๒๖ และมีโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาทนั้นก็โดยไม่
ปิดแสดมภ์บริบูรณ์

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า เพื่อให้แน่นอนให้ได้
ผลจริง โปลิซี้จะเอาอย่างไรก็ไม่ขัดข้อง

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า มาตรา ๖ ตอนท้ายที่กล่าวว่า
“ผู้ไม่รู้หนังสือจะต้องให้เป็นพะยานตามประมวลแพ่ง ๆ หรือ มิ
ฉะนั้นจะต้องไปหาเจ้าพนักงาน” ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเพิ่มเติมคำว่า
“ทนายความมีหน้าที่ช่วยเหลือชี้แจง” ควรเติมไว้ตอนท้ายเพื่อไม่
ต้องไปหาพะยาน

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่า ตามที่นายมังกร เสนอนั้น ข้าพเจ้า
ไม่เห็นพ้องด้วย ถ้าแม้ว่าทนายความของเราได้เป็นเนติบัณฑิตด้วยกัน
แล้ว จึงจะชอบอยู่ นี่ยังมีทนายความชั้น ๒ อยู่มาก เพราะฉะนั้นจึง
คิดว่ายังไม่ควรอนุญาต

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า ถ้าไม่รับรองทนายความชั้น ๒
แล้ว ควรเรียกใบอนุญาตกลับคืนให้หมด ข้าพเจ้าได้เห็นการฆ่า
แสตมป์มาจากฮ่องกงเสมอ เป็นปบลิค ก็ใช้ได้

พระยานิติศาสตร์ ไพศาลย์ กล่าวว่า น่าจะเห็นใจที่นายมังกร
พูด แต่จะเพาะเรื่องนี้นายมังกรเป็นกรรมาธิการอยู่แล้วควรจะได้
ร้องขอเติมเสียในขั้นนั้น มิฉะนั้นการตั้งกรรมาธิการก็จะมีประโยชน์
ถ้าโดยปกติยอมให้กรรมาธิการมาขอแก้ข้อที่ตนได้ตกลงมาแล้วอีก ไม่
มีที่สิ้นสุด

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า ไบรรับปิดแสดมปี ๕ สตางค้ันั้น
จำนวนเงิน ๒๐ บาทขึ้นไป จะเป็นหมื่นบาทแสนบาทที่ ๕ สตางค้หรือ
เห็นว่ายังไม่เหมาะ น่าจะชืดค้ันอย่างทำนองที่กำหนดจำนวนเงินไว้ใน
ที่อื่น ๆ คือกำหนดจำนวนเงินน้อยและมากกว่าควรจะเป็นเท่าใด เช่นนี้
และจะได้ผลมากขึ้น

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เรื่องเงินข้าพเจ้าอยากได้ แต่ไบรับ
โดยลักษณะเป็นหนังสือ ประเภทหนังสือถ้าเราจะกำหนดมากและ
น้อย มันก็เป็นประเภทเข้าลักษณะหนังสือ ถ้าเราจะกำหนดมาก
และน้อย มันยากเหมือนกัน ทำให้คนหลง และบ้านเมืองใดในโลก
นี้ ข้าพเจ้ายังไม่เห็นเขากำหนด ไบรับจะมีจำนวนมากน้อยเท่าใด ๆ
เขาก็เอาเท่ากันหมด เพราะเป็นลักษณะไบรับไม่ได้เล็งเอาจำนวนเงิน
มากและน้อย ถ้าทำอย่างหลวงแสงนิติศาสตร์ว่าจะเป็นเมืองเดียว
ในโลก นอกจากเป็นเช่นนั้นเรายังได้การค้าขายสะดวกอีกด้วย เรา
ถือไบรับเป็นประมาณ

นายชุนท์ ป้อนทานนท์ กล่าวว่า ข้อ ๒๗ เราจะกำหนดเพียง
๑๐ บาทไม่ได้หรือ

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ที่เรากำหนดนี้เข้าใจว่าที่สิงคโปร์
กำหนด ๒๐ เหรียญเป็นเกณฑ์ เราดูเพื่อนบ้านเขากำหนดกันอย่างไร
เราก็ทำอย่างนั้น เราไม่อยากทำให้แปลก เพราะเขาอาจบ่นได้ ภาชี
ชนิดนี้ถ้าเราทำแปลกและเข้มงวดเข้า ก็ทำให้เกิดตีสคอนแท่นมาก

เพราะฉะนั้นเราจึงกำหนดตามที่เพื่อนบ้านใกล้เคียงเขาทำกัน ที่อังกฤษ เอา ๑ เพ็นนี่เท่ากับ ๖ สตางค์ และที่ฝรั่งเศสใช้ ๒๕ ของติม และถาม หลวงคหกรรมบดีว่าที่ฝรั่งเศสเขาเก็บกันอย่างไร

หลวงคหกรรมบดี ตอบว่า ที่ฝรั่งเศสมีเกณฑ์ คือใบรับเกินกว่า ๑๐๐ แฟรงค์ ก็เสียมากขึ้นไป

นายรัฐมนตรี กล่าวว่า ในอังกฤษและสิงคโปร์นั้นเขาเอา อัตราเดียวกัน มันมากกว่ากันนิดเกินกันหน่อยก็อยู่ในจำนวนรวม ๆ กัน

หลวงเสนาบดีศาสตร์ กล่าวว่า ข้อที่เสนอให้แบ่งแยกจำนวนใบรับมากและน้อยนั้น ขอถอน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ในมาตรา ๒๗ ที่เถียงกันว่า จะเอา ๕ หรือ ๑๐ สตางค์ สมาชิกที่เห็นว่าควรเก็บ ๕ สตางค์ มี ๑๙ นาย ที่เห็นว่าควรเก็บ ๑๐ สตางค์ มี ๔ นาย ที่ประชุมเป็นอันว่าให้เก็บ ๕ สตางค์ นอกนั้นไม่ออกเสียง

นายชุมพ์ ปินทานนท์ กล่าวว่า ข้อ ๒๖ ที่ว่าจะเก็บฉบับละ ๑ บาท เพราะเหตุว่าหนังสือตามประมวลกฎหมายแพ่งฯ ต้องส่งอย่างน้อย ๑๐ ฉบับ เพราะฉะนั้นแทนที่จะเก็บฉบับละ ๑ บาทให้เก็บเป็น ๑๐ บาท เพราะเหตุในข้อ ๒๕ ว่าให้เก็บ ๑๐ บาท

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ถามว่า คำว่า “หรือใช้” ในมาตรา ๓ แปลว่าอย่างไร

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ตอบว่า หมายความว่า เช็กที่เขียน
มีแสตมป์อยู่ที่เช็กแล้ว ไม่ต้องขีดฆ่า

ที่แรกเรื่องแสตมป์คุณไม่มีบทบัญญัติไว้พอ แสตมป์ไม่ต้อง
ขีดฆ่า แล้วเสนอที่ประชุมวันนั้น ม.จ.วิวัฒน์ไชย เสนอให้เติม
คำว่า ใช้แล้ว

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เอาคำว่า หรือใช้ ออกเสียไม่ได้หรือ
พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ไม่ขัดข้อง

หลวงเสนินิติศาสตร์ กล่าวว่า ในมาตรา ๘ คำว่า “โดยยัง
มิได้ปิดแสตมป์” นั้น ควรใช้ว่า “ซึ่งจะต้องปิดแสตมป์นั้น”

นายชุนท์ ปิ่นทนนท์ กล่าวว่า ที่เราก็กังขาสำหรับ
ข้อบังคับของบริษัทจำกัด ทำไมจำกัดแต่เพียงบริษัทเดียว คือ
ในข้อ ๒๕ หรือ ๒๖ ก็ดี ทำไมจึงเก็บแต่บริษัท และห้างหุ้นส่วน
สามัญที่จดทะเบียนทำไมจึงไม่เก็บ

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า เห็นจะตกไป ที่จริง ควรจะมี
เหมือนกัน

ประธานสภาฯ ถามว่า จะตกว่าอย่างไร

นายชุนท์ ปิ่นทนนท์ ถามนายกรัฐมนตรีว่า ให้ตกลงไปไม่
ให้เติมอีกข้อหนึ่งหรือ

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ให้เติมในบัญชี ก. ระหว่างข้อ
๒๖ กับ ๒๗ เดิม

พระยามนธราชา กล่าวว่า ถ้าเช่นนั้นใส่คำ “หรือ” อีก ๑ คำ
ไม่ได้หรือ จะได้ไม่ต้องแก้ไข เพราะราคามันเท่ากัน เพราะกลัว
จะไม่เสร็จในวันนี้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ถ้าเช่นนั้นคนที่เสียเงินก็ต้องเติม
“หรือ” ด้วย เพราะฉะนั้นเห็นจะต้องเติมอีกอัน ๑ คิดว่าจะต้อง
เติมอีกดีกว่า

หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วนที่อื่นไม่มีกฎหมายบังคับว่าต้องทำ
เป็นหนังสือสัญญา ถ้าไม่ทำก็ได้ ถ้าทำขึ้นก็ต้องเสีย ถ้าไม่ทำก็แล้วไป

นายชุมพ์ ปิณฑานนท์ กล่าวว่า การที่ส่งสัญญามาจดทะเบียน
บังคับคนภายนอกได้ด้วย

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า ที่ไม่ใส่วันนี้ เพราะเห็นเป็นของ
เล็กน้อย กฎหมายบังคับส่งฉบับเดียว ถ้าเอาตามส่วนก็บาทเดียว
คู่มือเล็กน้อย แต่ถ้าจะใส่อยากจะไปปรึกษาผู้ร่างดูก่อน เพราะไม่
ทราบว่าจะบังคับให้ใครเป็นผู้เสียแน่

นายชุมพ์ ปิณฑานนท์ กล่าวว่า บังคับให้ผู้ขอจดทะเบียน
เป็นผู้เสีย แต่เราไม่บังคับให้หุ้นส่วนคนไหนเป็นผู้เสีย

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า มาตรการนี้คิดเทียบส่วนกับบริษัท
แล้วก็บาทเดียว กฎหมายบังคับให้ส่งอย่างน้อย ๑๐ ฉบับ

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า เห็นว่าไม่น่าจะเก็บจะต้อน
ให้คนเป็นความกันมากขึ้น ร่างเดิมเก็บแต่กำปะนี้ เท่ากับจะให้คนไม่

ทำหนังสือ แล้วจะเป็นความกันมากมาย ค่าได้พิเศษนี้ไม่คุ้มกับ
ความลำบาก

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ปัญหาที่ว่าควรจะมีเก็บห้างหุ้นส่วน
สามัญหรือไม่ เพราะในร่างไม่ได้มีจัดไว้

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่า ที่เจ้าคุณนิติศาสตร์พูดนี้ดีมาก
แต่นี้ถึงกฎหมายว่า ข้อบังคับต่าง ๆ ต้องจดทะเบียน ถ้าใครไม่
นำสัญญาข้อบังคับต่าง ๆ ไปจดทะเบียน ก็จะใช้นับบุคคลภายนอกไม่ได้
ได้ ถ้าได้จดทะเบียนแล้ว ย่อมนับบุคคลภายนอกได้ทั่วไป เสีย

๑ บาทแล้วนับบุคคลภายนอกได้ คิดว่าเสียน้อยเสียยาก เสียมาก
เสียง่าย ถ้าไปขึ้นศาล ทางคลังก็จะเอาเงินเพิ่มขึ้นอีก

นายรัฐมนตรี กล่าวว่า ไม่ขัดข้องในการเติม คือเติมเป็น
ข้อ ๒๗ ว่า หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วน ๑ บาท

นายชุมภ์ พิณฑานนท์ ถามว่า ถ้าได้จดทะเบียนแล้วจะเปลี่ยนแปลง
อีกจะต้องเสียอีกหรือไม่

นายรัฐมนตรี ตอบว่า ก็ต้องเสียอีก ๑ บาท ถ้าไม่จดก็เอามา
ยื่นเป็นพะยานต่อศาลไม่ได้

นายชุมภ์ พิณฑานนท์ กล่าวว่า สงสัยว่าถ้าจดทะเบียนแล้ว
แต่ต้องเปลี่ยนแปลงสัญญาใหม่ จะต้องเสียอีกหรือไม่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ตอบว่า เปลี่ยนสัญญาใหม่ต้องเสียอีก ๑ บาท

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าใส่ไว้เฉย ๆ จะดี เพราะห้างหุ้นส่วนมี ๓ ประเภท คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญ ที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาเรื่องค่าแสตมป์เท่านี้เอง มันเป็นอยู่หนึ่งอย่างว่า ๑. กฎหมายไม่ได้บังคับว่าจำเป็นต้องทำสัญญา ๒. ทำสัญญากันแล้ว ใส่ลิ้นชักไว้ เราก็ไม่มีทางจะเก็บได้ ถ้าบังคับให้จดทะเบียนแล้ว ก็ตรวจกันได้

นายชุมพล พิณพานนท์ กล่าวว่า เท่าที่ปฏิบัติกันมาห้างหุ้นส่วนบางแผนกไปจดทะเบียนเหมือนกัน

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า ถ้าไม่ปิดแสตมป์ที่ใช้เป็นพะยานหลักฐานต่อศาลไม่ได้ จนกว่าจะได้ปิดแสตมป์แล้ว และแถลงให้ตัดคำ “ฉบับละ” ในข้อ ๒๖ ออก กับแก้ ๑ บาทเป็น ๑๐ บาทและให้แก้ข้อ ๒๗ เป็น ๒๘ และเติมข้อ ๒๗ ว่า หนังสือสัญญา ห้างหุ้นส่วนและหนังสือสัญญาที่แก้ไขเก็บ ๑ บาท ผู้หุ้นส่วน กับ กับข้อ ๑ - ๒ - ๓-๕-๕-๖ ในข้อ ๒๘ ใหม่แก้เป็น ก. ข. ค. ง. จ. ฉ.

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้สมาชิกลงคะแนนว่า ตามที่มีสมาชิกผู้ ๑ ร้องขอให้เพิ่มเติม เก็บค่าธรรมเนียมสัญญาห้างหุ้นส่วนฉบับละ ๑ บาทควรจะเพิ่มเติมหรือไม่ สมาชิกที่เห็นว่า

ควรจะมีเพิ่มเติมมี ๓๖ นาย ส่วนที่เห็นว่าไม่ควรเพิ่มเติม ไม่มี
เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นว่าต้องเพิ่มเติม

นายวิลาศ โอสถานนท์ กล่าวว่า ในบัญชี ก. ยังไม่เข้าใจ

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า มาตรา ๒๖ (๒) ข้อความ
ในอนุมาตรา ๒ นี้รู้สึกว่าเป็นคำกว้าง ถ้ามีปัญหาจะเป็นความลำบาก
มีความประสงค์เพียงใดแน่ เช่นเป็นต้นว่า เราไปซื้อของที่ห้าง หรือ
ร้าน ซื้อหมวกใบ ๑ ราคา ๑๕ บาท ห้างออกใบรับให้ใบ ๑ ซื้อ
รองเท้าคู่ ๑ ออกใบรับให้ ๘ บาท ซื้อร่ม ๑ คันออกใบรับให้ ๕ บาท
แยกใบรับกันคนละฉบับ เช่นนี้จะเสียค่าแยกกันหรือรวมกัน

หลวงประดิษฐ์มนูธรรม กล่าวว่า เรื่องนี้เห็นจะต้องพิจารณา
ดูเป็นเรื่อง ๆ ไป เพราะเป็นหลักนิติกรรม ต้องดูว่าการนั้น ๆ ต้อง
กระทำเป็นนิติกรรมเดียวกันหรือไม่ หรือจะแยกเป็นประเภทได้ เช่น
ตกลงซื้อคนละคราว เช่นนี้แยกนิติกรรมกันได้

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า เช่นว่ามีใบสั่งฉบับเดียวต้อง
การซื้อสิ่งนั้นสิ่งนี้ แต่เขาออกใบรับให้เป็นอย่าง ๆ นี้จะเป็นหลัก
เลียงหรือไม่

นายกรัฐมนตรีกว่าว่า หลักออกใบรับในนิติกรรมอย่าง
หนึ่ง แล้วใบหลักเลียงแบ่งแยกจะมีผิดตามมาตรานี้หรือไม่ การ
อย่างไรจะเป็นอย่างไร ศาลต่างหากจะเป็นผู้ตัดสิน เรื่องนี้เป็น

ข้อกฎหมาย แต่เรื่องทีถ้ามานี้ ข้าพเจ้าเห็นว่ามันเป็นข้อกฎหมาย เป็นปัญหากฎหมายตกอยู่ในหน้าที่ศาลจะพิจารณา

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ถ้าจะแก้ต้องไปแก้ทาง ประมวลแพ่ง ๆ ตามกฎหมายผู้ขายจะไม่ต้องออกไปรับ ต่อเมื่อ ผู้ซื้อเรียกเขาจึงจะออกให้

นายมานิต วสุวัต กล่าวว่า ข้อ ๒๘ คำว่า “เกษตรกรรม” หมายความว่าอย่างไร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า กสิกรรมหมายความว่า แต่เพียงการเพาะปลูกอย่างเดียว เกษตรกรรมหมายความว่าได้กว้าง เกี่ยวกับการทำให้พืชผลอื่นๆ ดังที่ได้จารนัยไว้ เช่น ข้าวเปลือก ผัก ปลา สัตว์ ของป่า ฯลฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม แลลงว่า คำว่า “เกษตรกรรม” หมายความว่าตลอดถึงสิ่งที่เกิดจากที่ดิน หรือสิ่งใดที่ได้มาจากดินเช่น ขุดแร่ต่าง ๆ และการเลี้ยงสัตว์รวมอยู่ในนี้ด้วย คือใช้คำ อย่างกว้าง ๆ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กล่าวว่า คำว่า “เกษตรกรรม” นี้ เราเอามาจากกระทรวงเกษตร เราได้ขยายเพื่อให้เข้าใจไว้ชัดเจนแล้ว

พระยานิติศาสตร์ ไพศาลย์ กล่าวว่า คำอธิบายนี้อยู่ในข้อ ๒๗ แล้ว

พระยามนธาตุราช ถามว่า หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วนนั้นหมายถึงสัญญาที่ส่งเจ้าพนักงาน หรือที่ให้แก่กันแต่มีได้นำไปจดทะเบียน

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า หนังสือสัญญาเข้าหุ้นส่วนนั้นหมายความว่า ความถึงทั่ว ๆ ไป คือแก้ไขกว้างออกไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อได้ตรวจร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ตามร่างนี้ตลอดหมดแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อออกประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ให้ลงมติ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน สมาชิกทั้งหมดลงมติเห็นพร้อมกันว่าให้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายได้

พระยานิติศาสตร์ ไพศาลย์ ถามคณะรัฐมนตรีว่า มีหนังสือพิมพ์ว่าเจ้าพนักงานนคราทร ได้ถูกฟ้อง ถ้าการถูกฟ้องนั้นเป็นไปเพื่อให้เจ้าของที่ดินเดือดร้อนแล้ว ก็เป็นการไม่ควร ทราบว่าเดิมได้ตั้งคนกลางชี้ขาดราคาที่ดินนี้แล้ว เจ้าพนักงานไม่ยอมจ่ายเงินตามคำชี้ขาด ขอให้คณะรัฐมนตรีไปสอบสวนว่าผู้นั้นบกพร่องหรือไม่ ถ้าบกพร่องรัฐบาลก็ไม่ควรออกเงินค่าธรรมเนียมศาลให้ ควรบังคับให้เสียเงินส่วนตัว จะได้ไม่ทำให้ราษฎรเดือดร้อนต่อไป และจะได้รู้สำนึกว่าตนเป็น Public Servant จริง ๆ

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า เจ้าคุณเทพหัสดินทร เป็นคนฟ้องทางคลังทราบว่าเงินรายได้จ่ายไปแล้ว และถ้าอย่างไรเรื่องนี้ต้องไปสืบดูก่อน

นายเนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า อยากเสนอคณะรัฐมนตรีว่าเวลานี้มีราษฎรทำคำแถลงการณ์ให้ไปอำเภอกันและกัน คัดค้านเพื่อไม่ชู้ตสันดอนปากน้ำเจ้าพระยา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า ให้ส่งเรื่องขึ้นมา ก่อน จะได้คำนวณดูจำนวนน้ำที่ไหลในแม่น้ำ ว่าสมควรจะทำอย่างไร

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า ถ้าหากตกลงแน่ว่าจะชู้ต หวังว่าคณะรัฐมนตรีคงจะออกคำแถลงการณ์และให้สภาฯ ทราบก่อน

หลวงอรรถสารประสิทธิ์ กล่าวว่า เรื่องกฎหมายมฤตตามที่เรียกถามคราวก่อนนั้น บัดนี้กำหนดเวลาเสร็จได้เมื่อใด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า ให้ถามเจ้าคุณไชยยศฯ เพราะท่านจัดการอยู่ เวลานี้เขากำลังปรึกษากัน

พระยาไชยยศสมบัติ ตอบว่า เรื่องนี้ที่ปรึกษากระทรวงคลังได้ทำความเห็นเสนอแล้ว ส่งความเห็นไปให้ผู้ชำนาญตรวจร่างใหม่ ผู้ชำนาญว่าเรื่องนี้จะออกประมวลกฎหมายแพ่ง บรรพ ๖ ก่อน เพราะเกี่ยวกับเครือญาติต่าง ๆ ถ้าออกกฎหมายมฤตก่อนแล้วอาจไม่ตรงกับประมวลแพ่ง ๆ ที่ออกใหม่ก็ได้ เพราะฉะนั้นรอไว้ให้ออกประมวลแพ่ง ๆ เสียก่อนแล้วจึงออกกฎหมายมฤตจะดีกว่า และถ้าจะออกไปในเวลานี้ ไม่ช้าไม่นานก็ต้องแก้

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ขอถือโอกาสว่าผู้ที่ประชุม เรื่อง
 นี้ได้ตั้งข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการ เวลาที่ทำไปได้บางมาตราจำได้เป็น
 เเง ๆ ว่าเกี่ยวกับหน้าที่ๆ เจ้าคุณไชยยศฯ จะต้องนำไปให้ที่ปรึกษาคลัง
 ตรวจ ในข้อความที่จะไต่เบื้อแก่ผู้รับมฤตกต่อ ๆ ไป ซึ่งข้อความ
 นั้นไม่ชัดเจนประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง การแปลกฎหมายนี้ยังไม่
 เข้าใจ ที่ประชุมขอให้กรมหมื่นพิทยายฯ ทรงแปล แต่ที่ปรึกษาการ
 คลังกำลังทำอยู่ ข้าพเจ้าก็เผลอป่วยลง แต่งานไม่ได้ป่วยด้วย เพราะ
 ฉะนั้นงานในหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกนี้ข้าพเจ้าหวัง
 ว่าคงจะดำเนินการต่อไปได้ ครั้นข้าพเจ้ากลับเข้ามาคราวนี้ได้ถามเจ้า
 คุณไชยยศฯ ดู ได้ความว่่ากำลังให้มิสเตอร์แบกสเตอร์ ปรึกษาอยู่ และ
 มิสเตอร์แบกสเตอร์ ได้ส่งให้กรมร่างกฎหมายเขียนเรื่องนี้ ข้าพเจ้า
 ได้รับหนังสือจากนายเสริมเลขาณุกการบอกว่าอยู่ในมือของผู้ร่าง ส่วน
 ความเห็นของมิสเตอร์แบกสเตอร์ส่งให้ข้าพเจ้าเมื่อวานนี้ เพราะฉะนั้น
 ที่ว่าใครเป็นผู้ชี้านั้น ขอให้สมาชิกพิจารณา ข้าพเจ้าจะไม่ชี้ขาด

นายกรัฐมนตรี แถลงว่า ที่หลวงอรรถสารประสิทธิ์ถาม
 ข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่ใช่จะติเตียน ข้าพเจ้าอยากให้เห็นว่าทำไมจึง
 ช้า ที่ควรออกได้นานแล้ว และอยากทราบต่อไปว่าเมื่อไรจะ
 ได้ออก

พระยาไชยยศฯ ตอบว่า ที่มิสเตอร์แบกสเตอร์เสนอความเห็น
 นั้นเป็นคนละอันกับร่าง

ประธานสภา กล่าวว่า ที่จะตอบว่า จะให้แล้วได้เมื่อใดนั้น
เป็นการยาก เมื่อไว้ใจ ใครทำได้ก็ให้ทำไปคนเดียวก็แล้วกัน ขอ
ให้นายกรัฐมนตรีตั้งกรรมาธิการใหม่ก็แล้วกัน

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า ที่หลวงอรรถสารประสิทธิ์ถามมานี้
เพราะไม่รู้เรื่อง เรื่องนี้เห็นหายเงียบไป ก็ถามว่าไปซำอยู่ที่ไหน
และบัดนี้ได้รับคำอธิบายเช่นนี้ หวังว่าสมาชิกคงพอใจแล้ว
หมายความว่า จะตั้งจะเปลี่ยนกรรมาธิการกันอย่างไร

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๕ นาฬิกา

หลวงคหกรรมบดี

นายปพาฬ บุญ-หลง

หลวงชวเลขปรีชา

ผู้จดรายงาน

นิติศาสตร์

ปริชานุสาสน์

จรูญ ฌ บางช้าง

พระวุฒิศาสตร์

นายมังกร สามเสน

รายงานฉบับนี้กรรมาธิการได้ตรวจ และสภาผู้แทนราษฎรได้

รับรองแล้ว

พญ.

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร